Hetenczedik évfolyam. — 4-ik szám. — Kolozsvártt, 1879. vasárnap január 5.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET“ előfizetési ár:
Egészévre 16
Félévre 8
Negyedévre 4
Egy hóra helyben . . . . . 1 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepek-követő napok kivételével.

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Volgler (Wallfisch gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkeszti szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemrészét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1879. jan..

(?) A háboru rettenetességei neott culminálnak, midőn riadó harsonák, ny és kis fegyverek s az állattá vált ember hgjának zürzavarában vér patakzik s bénál hullák fedik a csatatért. A rohanó csapat, bömbölő ágyuk, gyilkoló és lemészároltmberek bármily elrémitő képet tárjanak elé, bizonyos távolról tekintve mégis a nagzerűség jelzőjét igényelhetik s a látvány ıtalmas arányai fölfokozhatják annyira képzetünket, oly izgalomba hozhatják idegrendsrünket, hogy pillanatra feledjük a jajt és ízatot s tragicus szenv állapotába helyezkedhünk.

De járd be a csatatért hetekk a küzdelem napjai után — s undort vissz haza szivedben a vészt terjesztő hatalmas, a gyilkolásból élő hóditók s az emberit ıgukban lealacsonyitó szörnyek ellen. De látasd meg az országot, melynek téreit, városa a had pusztitotta s meglátod a rombadültépületeket, az ugaron maradt szántókat, pusztult ipari és közlekedési müveket; a csadból hiányzik a tápláló kar, mint a kettétört csontból a velő; üres hely az asztalnı, fekete gyászruhás nők a templomokban, ina koldusok az utczasarkokon — a társlalom, a közélet, a közgazdaság munkatere etarolva, mint a vetés a jégvihar után.

S legyen az ország győző, vay legyőzött, melyet a végzet a legiszonybb bűn: a vérdüh áldozatául dobott, a hajtsok, melyek az elvetett sárkány fogakból sarjadzanak, alig különböznek, legfölebb a a hiuság és önteltség leple födi amanná a sebeket, melyeket emennél a tehetetle düh és bosszuérzet kitár, de a seb letakarv is csak seb marad s talán mindenkép a letsző kés orvoslatára szorul.

Im ott van szomoru tanuságı a letiport Törökország mellett a diadalms Orosz birodalom, talán halálos vonaglásába fetreng és vergődik amaz, de ez sem bir ı vivódás után talpra állani s koldusa egyik gy mint a másik amaz ádáz harczoknak, melyek az emberiség szégyenéül a mult évbı lezajlottak.

Az orosz nép, mely mások „sabadságáért“ vitetett mészárszékre, s melynek jő része idegen éghajlat alá vándorolt ı idegen szokásokat és állapotokat szemlélt, öntudatára kezd ébredni saját gyalázatának, melyet karjába marodó lánczai éreztetnek vele s mig a háboru keserveit feledtethetné a győzelem mámora, a szolgaság jármát még éezhetőbbé teszi a mások szabadságáért kiontott vér és szenvedett veszteség. Az orosz nép, melynek jellemét a legkiválóbb orosz jelemfestők mint az érzéketlen butaság typusát tüntetik föl, mintha kezdene kiócsudni szeız mámorából s éhe kielégitése mellett jogıt is követel fennyen, dühvel, végletes halá megvetéssel.

A legyőzöttek városában pedig vulcanicus láva foly a paloták alatt s mig az egyik kegyencz nyakaszegve bukik, versenytársa által kilökve, s követve elődei, a nyomába jövő sem tudja mely irányba fejtse ki invédelmét, a határozni nem tudó padisah, konczára leselkedő társ, a disztermeket rizó katona, vagy az éhen veszni indult nép og-e helyébe mást állitani ma, hogy utódát hasonló remegések prédájává tegye.

Még ma hó takarja a mezőt s azt hinetnök, mindaz, mit e lepel föd, halott. Pár hó multán kihajt a magv s a nap sugarait nincs az a nyilzápor, mely egészen elzárhatná a sarjadzó csirák elől.

Ma még csak kenyérért esd Konstantinápoly s a szabad jog egy kis árnyékával megelégednék Kiew, Charkow, Varsó, de mire a hó helyet ád a fellövellő hajtásoknak, minő ábrázatot vált fele Európa, melyet a féket nem ismerő önzés és hiuság temetővé változtatott az imént?!

A bölcsek szétszedték a ámladozó gát, mielőtt az újat helyébe épitették volna, azt hive, hogy a természet is oly gyáva, meghunyászkodó rabszolga, mint a civilizált ember. De a természeti erők a mily áldást adók fékentartva, oly pusztitók neki vadulva az emberi természet szörnyüségei már ágasodnak a Balkán vérrel trágyázott hegyei közt, már kitörőben vannak az Arany szarv vidékein, már forronganak a Volga partjain.

A diplomaták sima üzenetei meglátjuk mire mennek ezekkel az erőkkel szemben, melyeket magok hivtak ki s a melyek az etiquette szabályaira annyit adnak, mint a szélvihar, a midőn leüti kalapját a kunyhó fejéről s letöri keresztjét a templom tornyának . . .

— Visszahonositott bosnyákokból álló küldöttség érkezett tegnap Zágrábba, hogy ottani polgárok közvetitését ő felségénél, a horvát tartománygyülésnél és a bánnál kikérje. A visszahonosiıottak állapota kétségbeejtő, legnagyobb része hajlék nélkül az erdőkben tartózkodik és éhhalállal küzd.

— Kemény Gábor b. kereskedelmi miniszter — a „Bud. Corr.“ értesitése szerint — a törvényhatóságokhoz legközelebb egy köriratot fog intézni, melyben azoknak a gazdasági teendőkre nézve — a menynyiben azok a törvényhatóságok hatáskörébe esnek, részletes tanácsokat és utbaigazitásokat fog adni.

— Az Olaszországgal kötött egyezmény, mely a vám- és kereskedelmi viszonyokat monarchiánk és Olaszország közt ideiglenesen jan. havára, vagyis addig, mig a december 27-én kötött szerződés ratificálva lesz, szabályozza, csak tegnapelőtt iratott alá Bécsben. Ezen egyezmény lényege abban áll, hogy az Olaszországgal 1867-ben kötött szerződés, mely a tegnapi nappal lejárt volna, még egy hónapig érvényben marad és csak a vámtarifákra nézve történik annyiban eltérés, hogy mig Olaszországban ez emlitett 1867-iki szerződésben foglalt, az Olaszországba való bevitelre vonatkozó tarifa fenntartatik: addig nálunk nem az ugyanazon szerződésnek, hanem a mult hó 27-én kötött szerződés B) tarifája lép hatályba.

Az osztrák képviselőház jan. 12-én ülést tart; a berlini szerződésről szóló bizottsági jelentést fogja tárgyalni.

E jelentés recapitulálja a bizottság kebelében foglalt vitákat, melyeket annak idejében ismertettünk s végül ezt javasolja: „A ház határozza el, hogy az 1878. jul. 13-diki berlini szerződésnek megadatik az alkotmányszerü helybenhagyás.“

A kisebbségi vélemény, melyet hét tag irt alá, a következő határozati javaslatot tartalmazza: „A képviselőház az adott viszonyok közt megadja az alkotmány szerinti helybenhagyást az 1878. jul. 13-ki berlini szerződésre, de kötelességének tartja kijelenteni, hogy ragaszkodik a nov. 5-ki feliratban kifejezett nézetekhez és nem ismerheti el a monarchia érdekeinek megfelelőnek azon politikát, mely már eddig is aránytalan áldozatokat igényelt, melynek véghezvitele és további fejlődése szükségkép az állami financziák komoly veszélyeztetését és a monarchia közjogi viszonyainak tartós megzavarását fogja maga után vonni.“

A boszniai és herczegovinai igazságügyi szervezet életbeléptetése már folyamatban van. Minden szandzsák főhelyén kerületi törvényszék (medsliszi temizi), minden járás főhelyén járásbiróság (medsliszi daavi), azután Szerajevóban, Bányalukában és Mostarban egy-egy kereskedelmi törvényszék (tued jaret Mehkemeszi) lesz. A főparancsnokság a fa- és élelmi szer-uzsora ellen szigoru rendszabályokat tervez. A faárak roppant magasak, ugy, hogy e miatt a török fürdők és számos pék megszüntették működésöket.

Külföld.

Belgrádból jelenti a Presse: Hivatalosan dementálják azt a hirt, hogy az orosz nyelvet behozzák a szerbiai közép-iskolákba, valamint azt is, hogy a szkupstina költséget szavazott meg a törökországi tartományok részére.

Hasonlóképen koraiaknak mondják azon hireket is, a melyek a belgrád-alekczinászi vasut engedélyezéséről keringenek, mert előbb Ausztria-Magyarországgal kell befejezni a tárgyalásokat.

—

Az orosz csapatok mozdulatait nagy homály födi, az ezekről szóló tudósitások nagyon ellenmondók. Mondják, hogy Drinápolyban az egyik hadosztály parancsot kapott, hogy két hét alatt induljon el a gyalogság Burgaszba, a lovasság pedig éjszaki Bulgáriába. Mások ellenben bizonyosnak mondják, hogy több tökéletesitett rendszerü acél ágyut küldöttek Lulk-Burgaszba. Itt senki sem hiszi, hogy az orosz csapatok kiüritik Törökországot, a meddig nem köttetik meg a végleges szerződés.

—

A bulgár fejedelem-választás január 18-án lesz Tirnovában. A bulgáriai mohamedánok és görögök Bogorides herczeg mellett agitálnak, azonban Battenberg megválasztása az orosz nyomás mellett biztos. A Dondukoff Korzakoff által készitett alkotmánytervezet, mely lényegtelen módositásokkal a szerb kormány hasonmása, már legfelsőbb megerősitéssel ellátva küldetett vissza Pétervárról Sofiába. A leendő fejedelem praerogativái igen terjedtek lesznek, s civilistája 80,000 arany leend.

Az afghan háboru.

Az angol-afghan háboruról következő ujabb hireket közölnek az ujan érkezett angol lapok: Cavagnari jelenti Dsellalabadból decz. 27-éről: „Syad Mohamedtől Kunárból barátságos levél érkezett, melyben azon szándéknak ad kifejezést, hogy Dsellalabadba akar menni. Az emirről vagy Jakub khánról nem érkeztek további hirek. Stewart tábornok jelenti, hogy menet közben a Kajak szorosban nagy nehézségekre akadt és ezért hadoszlopának zöme a könnyebben járható Gvajah-szoroson fog átmenni. A khelati khán Kandahar elleni nyomulásunk alkalmával hozzánk csatlakozni és fiát Stewart tbk törzskarához adni szándékozik.“

A „Standard“-nak Bombayból jelentik decz. 30-ról: „Az hir érkezett ide, hogy a handahari kormányzó minden várakozás ellenére erélyes védelemre készül. Elrendelte az egész férfi lakósság besorozását és bennszülött ezredeinkből nehány szökevényt jól fogad és nekik pénzajandékot adott. A lakósság a kormányzó felhivásának nagy készséggel felelt meg és határozott ellenállásra készül.

A „Times“ irja: Ama hir, hogy Syad Mohamed, a Kunárvölgy lázadó azon szándékát fejezte ki, hogy sir Browne Sámuelnek Dsellalabadban meg akar hódolni, előjeléül tekinthető annak, hogy a chitrali, swati és kunari kerületek az indiai birodalomba fognak bekebeleztetni.

—

Londonból jelenti a „Neues Wiener Abendblatt“: Az emirnek négy ezrede desertalt.

A kurum völgyi haderő taktikáját szigoru birálat alá veszik Indiában. Azt állitják, hogy Roberts tábornok szükségtelen veszélyekbe rohant. Sürgősen kérnek ujabb segitséget. Biddulph tábornok hadoszlopa a kandahari sikon táboroz.

Ujévben az ország nagyjainál

Alább veszik olvasóink a pártok ujévi tisztelgéséről szóló tudósitásainkat. Pártunk szónoka a miniszterelnöknél gr. Csáky L. volt. Egyszerü, bizalmat és hazafiságot involváló beszédet intézett Tiszához, ki a bizalmat az őszinteség egész mértékével felajánlotta és kérte; a sikert nem magának, hanem a hazának óhajtván.

I. A miniszterelnöknél.

Az országgyülési szabadelvü pártnak a fővárosban időző tagjai, mintegy 70-en megjelentek déli 12 órakor a miniszterelnöki palotában. Kevés idő mulva belépett a nagy diszteremba, a párt tagjainak éljenzése kiséretében:

Tisza Kálmán miniszterelnök, Kemény Gábor b., Pauler Tivadar, Péchy Tamás, Szapáry Gyula gr. és Trefort Ágost miniszterekkel. Ekkor kilépett a körből

Csáky László gróf. Előrebocsátotta, hogy a párt elnökét: Gorove Istvánt sajnos betegsége tartóztatta vissza a párt érzületeinek tolmácsolásától. A letünt esztendő küzdelmes volt, de a miniszterelnök oly erélylyel vazette a haza ügyeit s oly ernyedetlen kitartást tanusitott állásában, mely után hiszik, hogy daczára a külföldi bonyodalmaknak, melyek erős rázkódtatásokat idéztek elő, ez év teremtményei hazánk állandó jólétét és erejét elősegitendik. A jövőre nézve a párt erős összetartását és föltétlen bizalmát igéri.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Mélyen t. barátaim és elvtársaim! Midőn azon szivélyes szavakat, melyeket t. barátunk, nevetekben is hozzám intézett, megköszönném, mindenekelőtt kötelességemnek tartom, hogy a kifejezett jókivánatokat legmelegebben viszonozzam, kivánva az ujévben mindnyájatoknak minden lehető jót.

T. barátunk azt mondotta, hogy a mult év a küzdelem éve volt.

És abban igaza van. De én hozzá teszem, hogy ha az a küzdelem éve volt, talán mondhatom, szerénytelenség nélkül magamról is, de bizonynyal teljes igazsággal mondhatom ti rólatok, hogy volt az egyuttal az önzetlenül teljesitett hazafiui kötelességnek az éve is. (Élénk helyeslés.)

Küzdelmet jelez t. barátunk a jövő évben is

Azt hiszem, hogy ebben is igaza van; hiszen élet küzdelem nélkül talán nem is képzelhető. És én azt kivánom és remélem, hogy legyen az a küzdelemmel együtt a sikernek éve. A sikeré nem ránk nézve, de a sikeré a közjóra nézve. (Helyeslés.)

Adja isten, hogy a nehéz küzdelmek és nehéz kérdések hazánk javára ez évben sikeresen megoldhaték legyenek. (Élénk helyeslés.)

Erre törekedni a magam és bizonynyal azok részéről is, kik velem együtt a kormányzat terheit megosztják; kötelességünknek fogjuk tartani.

De a siker sokkal inkább van a ti kezetekben, mint a miénkben, mert igazat mondott abban t. barátunk, hogy a legfőbb és a legszükségesebb mindenek felett az ily viszonyok közt, egy öntudatos, összetartó, erőteljes párt, mert a legjobb igyekezetet is csak annak támogatása vezetheti eredményre. (Ugy van!)

Én ezen czélból, midőn előre is megköszönném a kilátásba helyezett bizalmat, biztosithatlak benneteket arról, hogy ugy magához a párthoz, mint egyesekhez mindenkor a legőszintébb baráti és hazafiui bizalommal fogok viseltetni.

Én azt tartom, hogy a kormány és a párt közti jó viszonynak első alapfeltétele épen az, hogy az egymás iránti bizalom még akkor is nyilvánuljon, ha talán némely dolgokban előzetesen az egyetértés hiánya mutatkoznék, mert a bizalom utján a különbség mindig elenyészik. (Élénk helyeslés.)

Ajánlom különben magamat szives barátságokba. (Élénk hosszas éljenzés.)

A miniszterelnök a jelen volt párt tagjai mindegyikével kezet szoritva, azoktól szivélyes bucsut vett.

II. A képviselőház elnökénél.

A miniszterelnöktől Ghyczy Kálmánhoz mentek a párt tagjai. A ház elnökét

Falk Miksa üdvözölte. „Még akkor is, — mondá — ha nem volnánk szerencsések téged a képviselőház elnöki székén tisztelhetni, sőt még akkor is, ha nem volnánk tagjai azon nagy pártnak, mely büszke arra, hogy téged legkiválóbb támaszai közé számithat, — még akkor is mint egyszerü magyar hazafiak eljöttünk volna hozzád a mai ünnepi napon, midőn a történelem elenyészhetlen könyvének egyik lapját lezárja és uj lapra kezdi irni Magyarország sorsának minél örvendetesebb szakaszát. Eljöttünk volna hozzád a hála és elismerés adóját leróni, tiszteletünknek és ragaszkodásunknak kifejezést adni irányodban, mert te magad is élő szerzője vagy az ország ujkori történelmének; mert a te tisztes neveddel fél század óta a történetnek majdnem mindenik lapján találkozunk.

Ezután kiemelve az elnök nagy érdemeit, miket a képviselőházi tanácskozások vezetése körül szerzett, — kérte őt, hogy tartsa meg szokott nyugalmát az esetre is, ha ezentul valakit „ő közülök elkapna a szenvedély. „Ha pedig oly idők jönnének, a midőn bárhonnan kisérlet tétetnék azon paritási elv megingatására, mely a Magyarország és monárchia másik fele közti viszonynak megmásithatlan alapját képezi, vagy ha kérdésessé akarná tétetni azon kimagasló politikai állást, mely minden más nemzetiség jogának tiszteletben tartása mellett, szent István koronája területén a magyar elemet Isten és ember előtt jogosan megilleti:“ az esetre meg van győződve, hogy itt többé nem lesz pártállás, nem lesz szenvedély, — csak egy, csupán az, mely a közös haza megmentésére vonatkozik.

A rhetorikailag igen szép beszéd folyamában Falk végül mint barátot is üdvözölte a ház elnökét.

Erre mélyen meghatottan következőleg válaszolt:

Ghiczy Kálmán: Mélyen tisztelt barátim! Természetesnek fogjátok találni, hogy mindazokra, a miket az előttem szóló tisztelt barátom nagy ékesszólással elmondott, ez alkalommal nem reflectálhatok, csak azt jegyzem meg, hogy az, a mi általa személyemre vonatkozólag mondatott, sokkal több annál, a mi csekély tevékenységemet és tehetségemet megilleti; én csak azon állást akarom rövid szavakban jelezni, melyet a képviselőházban a jelen körülmények között elfoglalok és elfoglalandónak vélek.

Mielőtt azonban ezt tenném, ki kell jelentenem, hogy szives megemlékezések által, melyekkel a mai napon megörvendeztettetek, magamat nagyon megtisztelve érezem, fogadjátok érette hálás köszönetemet. (Éljenzés.)

Nehéz viszonyok között indult meg ezen országgyülés: azoknak sulya országos tanácskozásaink eddigi folyamában nem kevesbedett; a véleményeltérések a képviselőház pártjai között nagyok és számosak most is, mint kezdetben voltak; sőt inkább szaporodtak még, és élesebbek, ingerültebbek lettek nyilvánulásukban. Ily körülmények között, a fönforgó tárgyaknak nagy fontossága mellett, természetes, hogy a szenvedélyek egyszer is, másszor is magas hullámokat vetnek föl országos tanácskozásainkban, a melyek között ezen tanácskozásoknak minden tekintetben kielégitő vezérlete, elismerem, nagyobb erőt és tehetséget igényel annál, melylyel én rendelkezem.

Én e czélra csak egy eszközzel rendelkezem, melyet ti is tisztelt barátim bizonyosan feltétlenül helyeseltek: s a mint örömmel tapasztaltam, az előttem szólott barátom is helyeselni méltóztatott. Én csak azon őszinte igyekezettel rendelkezem, hogy elnöki kötelességem szerint egyéni nézeteimtől és vonzalmaimtól eltekintve, a Háznak minden pártja és tagja iránt egyenlő részrehajlatlansággal a Házban: egyenlő eljárással azon kivül teljesitem elnöki teendőimet.

Ez volt állandó igyekezetem eddig, ez lesz jövőre is, ha ez nem elég, s lehet, hogy nem elég, ha ezen magas igényeknek kielégitésére, melyek annak irányában méltán támasztatnak, ki a képviselőház elnöki diszes állását elfoglalja, vagy ha őszinte igyekezetemnek a siker óhajtásom ellenére sem felelne meg: a hiányt nem akaratom, hanem tehetségem hiányának méltóztassék tulajdonitani.

Fogadjátok ismételve hálás köszönetemet szives kivánataitokért, s engedjétek meg, hogy én is viszont boldog ujévet kivánván mindnyájatoknak, magamat azon igaz tiszteletnél és e baráti kedves kötelékeknél fogva, melyek hozzátok csatolnak; mindenek felett nagyrabecsült [illegible] ba ezentul is ajánljam, melyet számomra fenntartani méltóztassatok, tisztelettel kérem.

Élénk éljenzés követé e szavakat, mely után az elnök a párt jelen volt tagjaival kezet szoritva, egészen a lépcsőig kisérvén ki a küldöttséget, attól a legszivélyesebben vett bucsut.

A küldöttség távozta után a kormány tagjai, a miniszterelnökkel élükön, tisztelegtek a ház elnökénél.

III. Gorove Istvánnál.

Gorove István elnöknél a párt határozata által megbizott küldöttség tagjai: Csáky Lajos gr., Falk Miksa, Várady Gábor és Kovách László jelentek meg.

Gorove felállott a pamlagról, a melyen ült, azonban a tagok ismételt kérése következtében visszaült. Várady keresetlen szavakban tolmácsolta a párt érzelmeit, melyeket Gorove megköszönt s kérte, közöljék köszönetét a megemlékezésért a párt többi tagjaival is.

IV. A miniszterek Ghyczynél.

Mikor a kormánypárt tagjai eltávoztak a képviselőház elnökétől, ugyanott — élükön Tisza Kálmán miniszterelnökkel — a kormány tagjai jelentek meg.

V. Az egyesült ellenzék Bánhidynál.

Az egyesült ellenzék tagjai szintén testületileg megjelentek a párt elnökénél, Bánhidy Béla bárónál, hol a párt nevében gömöri

Szontagh Pál tartott üdvözlő beszédet. Szavaiban kiemelte, hogy a mostani elnök vezetése mellett, a jelenlegi zászlók alatt mindenkor készek valamennyien a végsőig küzdeni a haza szellemi és anyagi felvirágoztatásáért, ha mindjárt nem is ők maguk, csak legfölebb utódaik élveznék a kitartás sikereit.

Bánhidy meleg szavakban válaszolt elvtársainak, különösen buzditva őket, hogy ne lankadjanak a munkában és igyekezzenek maguk között, ugy mint eddig, az egyetértést fenntartani, mert akkor — ugymond — a remélt eredmény biztos.

—

Innen a küldöttség Ghyczy Kálmán képviselőházi elnökhöz vonult, kit Bánhydy Béla b. üdvözölt. Ghyczy igen szivélyesen fogadta s köszönte meg a megemlékezést. A mivel az ujévi tisztelgések be voltak fejezve.

—

A miniszterelnöknél a főváros részéről is járt egy küldöttség Ráth főpolgármester és Kammermayer vezetése alatt, kérve a főváros üdvözletét a királyi trón zsámolyánál is kifejezni; mit Tisza megigért.

Erre Ráth a miniszterelnök irányában fejezte ki szerencsekivánatait, mire Tisza kiemelte, menynyire szivén hordozza a főváros érdekeit.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

Az erdélyi örmény kath. püspökség.

Simay Gergely a P. N.-ban Szamosujvárról a fennebbi czimen egy czikket tesz közé, melyből közöljük a következőket:

Szamosujvár közönsége még 1868-ik év február 22-én tartott közgyűléséből megtette alaposan indokolt felterjesztését a vallás-miniszteriumhoz a már létezett örmény püspökség restaurátiója tárgyában, hasonló eljárást követtek ugyanakkor Erzsébetváros, Gyergyó-Szent-Miklós és Szépviz örmény közönségei is, mintegy kifejezni akarván ezen egyöntetűség által, hogy a felkarolt ügy nem egyesekó, hanem az egész erdélyi örménység ügye.

E felterjesztések azonban fájdalom mind e mai napig, tehát 10 év lefolyása alatt sem nyertek semmi megojdást.

Emlitett felterjesztésünkben kérelmeztünk volt bizonyos szerény állami segélyt is, melyet egy kis méltányosság szemmel tartása mellett szabad is lett volna reménlenünk, de azt hiszem valóságos bün lenne tőlünk tovább is ezen körülménytől tenni függővé egy ily nagy czél elérését.

Kivánatos tehát, hogy az örmény püspökséget saját erőnkön, különben is meglévő alapjainkból igyekezzünk felállitani.

Ott van városunk érdemdus főpapjának néhai Lukácsi Kristófnak ép e czélra tett jelentékeny hagyománya, ott van Szamosujvár város lelkes közönségének, ha jól tudom, szintén e czélra határozott alapja, ott van ugyancsak e püspökségre 1737-ben fejedelmileg adományozott 12,000 frt tőke, s ennek mostanig igen szép összegre menő járadéka.

Nem szükséges e tekintetben valami fényes dotacziót tervezni, mert ha a büszke és gazdag Fraacziaországban 5—6000 frtos püspöki dijazás létezhetik, minálunk a viszonyokhoz képest a püspök személyét illetőleg kezdetben 2—3000 frt nagyon elegendő, személyzete pedig állhat az illető lelkészekből, tiszteletheli kanonoki czimmel és jelleggel, s igy szinte minden költség nélkül, valamint papnöveldéje is egyelőre igen szerény keretre szoritva (miután az elhelyezésre ugy is vannak számos középületeink) csekély költséget venne igenybe.

Most van tehát ideje a feledhetlen emlékű főpap Lukácsi Kristóf által is egész életében oly melegen ápolt eszmét valósitani, mig t. i. le nem telik azon évtized, melyre az ő nemes hagyatéka vonatkozik.

Az egész erdélyi örménység nézetének adok kifejezést, midőn javaslom, hogy ugy a történelmi mult, mint az idézett törvény alapján terjesztessék fel ő Felsége, legkegyelmesebb urunk királyunkhoz alaposan indokolt, egyetemleges folyamodvány az erdélyi örmény püspökség visszanem a hit és remény, hogy ő Felsége, mint a törvényeknek legfőbb őre és végrehajtója, érvényt fog szerezni azon törvénynek is, mely az örmény kath. egyház önkormányzatát decretálja és fejedelmileg szentesitette.

BELFÖLD.

Deés, 1878. deczember 31-én.

(Megyei közgyülés. — Közigatási bizottsági ülés. — Szinészet.)

Tisztelt szerkesztő ur!

Ősi szokás szerint én is Szilveszter estéjét megülendő, vagy jobban mondva a haldokló 1878 felett viraszt andó lévén, sietek, megbocsát tehát, ha rövid leszek. E hó 28-án tartotta megyebizottságunk rendkivüli és utolsó közgyülését a főispán elnöklete alatt. A felolvasott tárgysorozat szerint 27 ügy került ez uttal megvitatás alá, első sorban pedig a törvényhatóság 1879-ik évi költségvetési előirányzatára belügyminiszter ur által tett észrevételek, melyek szerint, a központban rendszeresitett tiszti ügyészi joggyakornok fizetése csakis egy félévre vétetett fel, a szolgabirói dijnoki állomások töröltettek, az alap pedig 5 ezer frtról épen ennek felére apasztatott. Ezen hallatlan s az administratiot lazitó törlések miniszter ur által csupán a takarékosság elvével indokoltattak s már pedig a takarékosságot a gyufánál kezdeni nevetséges dolog, megtakaritásokat országos dolgokban lehetne eszközölni, de a kezelő személyzetet apasztani, legkivált a tiszti ügyész gyakornoki állomást törölni akkor, midőn a kormány a kincstári jogügyésznek megszüntetésével az adóbehajtások czéljából minden ingatlan elleni végrehajtást a tiszti ügyész által eszközöltet, szóval a tiszti ügyészre elviselhetetlen terhet rótt, elhallgatni nem lehet, s a közgyülés feliratot intézett a belügyminiszterhez, kérvén, hogy az előirányzatot ugy a miként az épen takarékosságra való tekintettel összeállittatott, jóváhagyni s illetőleg a tisztiügyészi joggyakornoki és szolgabirói dijnoki állomásokat meghagyni méltóztassék.

Ennekututánna következett a megye közigazgatási bizottságában törvényszerű kilépés folytán üresedésbe jött helyek betöltése, a választás a megyeház egyik mellékterében szavazatlapok utján a gyülés folyama alatt történt s az eredmény is az alatt nyomban kihirdettetett, Torma István, gr. Kornis Viktor, Kovács Sámuel és Deseöffy Mihály kilépett tagok ujból megválasztattak, gr. Teleki Domokos képviselő helyébe pedig gróf Bethlen Pál jutott a közigazgatási bizottságba be.

Azután többféle bizottságok alakittattak, és pedig; a) Az igazoló választmányba: Vályi Elek, Bota János, Deseöffy Mihály, Boér Károly és Krémer Sámuel választattak, főispán ur részéről pedig elnökké: Tatrosy Ferencz, tagokká: Bokros Lajos, Mózsa Sándor és Weér Zsigmond neveztettek ki.

b.) Az adófelszólamlási bizottságba: Voith János, Kázsony Ferencz rendes, Turbucz Fernncz és Balló János póttagokul választattak.

c.) A lóállitási bizottságba: elnökül gr. Kornizs Viktor választatott, tagokul pedig: Betegh Imre, Keczeli Sándor és id. Vojth Jakab a főispán által kinezeztettek.

d.) Tisztügyészi helyettesül: Herszényi Bálint deési ügyvéd választatott.

A községi bikák megbirálására szükséges választmányok következőleg alakittattak meg:

I. Deés városában: Balló János és Bajnoczi Gyula. II. a deési járásban: Vojth János és Brunner Károly. III. Szamosujvár városában: id. Szappanyos Miklós és Bodor Bertalan. IV. a szamosujvári járásban: Horváth Bertalan és Jakabházi Dániel. V. Szék városában: Hortopán Simon és Boró András. VI. a kékesi járásban: gr. Vass Béla és Kese Elek. VII. a bethleni járásban: Mozsa Sándor és Fejérvári Károly. VIII. a magyar láposi járásban: Göcze István és Técsi Kálmán. IX. a nagy-ilondai járásban: Hosszu János és Zibay Sámuel; végül X. a csákigorboi járásban: Tüzes Todor és Vajda János lettek bikabirálók.

A község jegyzői nyugdij intézet ügyei vezetésére hivatott választmány megyebizottsági képviselő tagjaiul: Bokros Lajos és Tatrosy Ferencz küldettek ki.

Jelentvén az alispán, hogy a körorvosi állomások elegendő pályázók hiányában telyesen betölthetők nem voltak, elhatároztatott: miszerint belügyi m. kir. minister ur a közegészségi törvény ide vonatkozó része foganatositásának kedvezőbb időkig való függőben tartása esetleg a törvénynek a viszonyokhoz mérten való módositása iránt feliratilag kéressék meg.

A Deésvárosa és Vajda Dénes között, az ugynevezett „Rákoczi telek“ utóbb „Hallerház“ név alatt ismeretes házasteleknek 35 ezer forinton történt megvétele felett létrejött örökvásári szerződés jóváhagyatott.

A Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, valamint Somogymegye közönségeinek Boszniába 700 előfogatnak történt kirendelése, mint szintén Bosznia és Herczegovina occupatiója ellen az országos képviselőházhoz intézett felirata tárgyaltatván, határoztatott, hogy miután ezen ügy a képviselőház által már végkép elintéztetett, a közgyülés által mi vélemény se nyilvánittassék.

Több oly jegyzői választás, a hol fegyelmi kereset alatt álló és állásaiktól felfüggesztett egyének más idegen kerületekben megválasztattak, megsemmisittetett.

Tegnap (30-án) rendkivüli közigazgatási bizottsági ülés is volt, csupán azért, hogy a mult ülés óta beérkezett ügydarabok 1879-re át ne menjenek. Ez ülésen nevezetesebb tárgy gyanánt felemlitendőnek tartom azon feliratot, mely az igazságügyi miniszterhez intéztetett, miszerint a bagatell törvény végrehajtása a közegek képtelenek óvén, az iránt intézkedjék törvényhozás után, hogy a királyi biróságok az összegre való tekintet nélkül a felek kereseteit felvegyék és békebirákként 20 frton alól is működjenek.

Vannak szinészeink; Homokai László társulata vert fel sulyos álmainkból, irnék róluk valamit, de mivel egyedül Aradiné és Pásztori azok, a kikről sok szépet és jót irhatnék, inkább hallgatok. Az igazgató solid becsületes ember, diszes ruhatárral bir, repertoirja is elég változatos, de hiába! az erők kezdettlegesek, azonban előadásaik alég összevágok, ha majd jobban megismerkedünk Thelia felkentjeivel körebben szolunk felöllük.

A viszontlátásig. Lónai.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Saissy Voltaireről.

Saissy csütörtök este Voltaireről beszélt igen érdekesen. Voltaire — mondá — a 18. század iró-királya, azon századé, mely a szellem, a kétely, a türelem száza da volt. Róla igazságos itéletet alkotni, fölötte nehéz, mert szenvedélyes bámulói és szenvedélyes kicsinylői vannak, ő igyekezni fog részrehajlatlanul csak az igazságot megtalálni, mert nem fél, hogy azon szent lelkesedés, mely Voltairet áthatotta, tiszteletünket teljes mérvben igy is ki ne vivja.

Hogy Voltaireről tiszta képet nyújtson Saissy, egy pár vonásban jellemzé Voltaire ifjuságát, mely kalandokban, hányattatásokban oly annyira változatos. Született 1694-ben, ős-nemes családból. Eredeti neve Aronet Ferencz, a Voltaire nevet csak jó tetszésből vette föl. Első gyermekéveiben jezsuiták nevelték, kik iránt később is hálás marad, mert ferney-i lakásába ez üldözött szerzet tagjait vendégszeretően fogadja. Élénk szellemében a kétely hamar csirát vert keresztatyjának Châteauneuf abbé hatása alatt. Hamar került az ekkor szabad gondolkozásu jeunesse dorée társaságába. Egy Conti, egy Sully herczeg szellemes társalgása táplálta eleven szellemét.

E körben fogamzott lelkében nagyszabásu eposszának: a Henriade eszméje.

Atyja hivatali pályára szánta, melyet ő nemsokára elhagyott és kizárólag a szépirodalomnak szentelte munkásságát. Irt roppant gyorsan és nagyon sokat. Szelleme, csillogó szatirikus ere, kiapadhatatlan volt. XIV. Lajos élte végéről irott szatirája a Bastilleba juttatá. Itt irta Oedipe czimű tragediáját. Mikor Sully herczeg közbenjárására kiszabadult, a regensnek azon tréfás megjegyzéssel fejezte ki háláját, hogy köszöni ő fenségének kegyét, de a lakást megkedvelte. Emlitett tragédiája hatása rendkivül nagy volt. Irigy ellenségei megkétszerezték ellene heves üldözéseiket. Voltairenek fő-fő hibája volt, hogy egész környezeténél több szellemmel birt. Érdekes kalandot beszélt el Saissy Voltaire életének e korszakából, mely nagyon jellemzi ellenségeit. Egy bizonyos lovag Sullynél együtt ebédelt Voltaireral. Beszéd közben V. gunyos megjegyzést tőn az előkelő és büszke lovag egy nyilatkozatára. A lovag fölpattant és kérdé Sullytól, hogy ki merészel vele szemben igy beszélni. V. nyugodt önérzettel vágta viszsza, hogy egy ember, ki bár nem oly előkelő, de a nevet, melyet visel, megérdemli. A lovag, mivel Sully pártfogása alá vette kedvenczét, bőszülten távozott. Ezután V. a lovagot kibitta. A lovag ezt elfogadta; de a találkozási óra előtt volt gondja, hogy Voltairet elfogassa. Tehát ismét a Bastilleba került. Egyébiránt kétszer elfogatott, hétszer számüzetett és ő belőle lett, ki elszenvedte a türelmetlenség oly sok megtámadását, a türelem apostola. Fogságából kimenekülve Angliába ment. Elment hazájából, hol az egyén mindennemű kegyuralom rabja, hol az erősebb uralkodik, az egyéni és szólásszabadság dicső földjére. Itt halhatatlan nagy szellemekkel, a többek közt Popeval társalkodott. Locke sensalis bölcsészete tőn rá kiváló hatást. Angliában a kétkedők a bölcsészek valának, Franciaországban az ugynevezett szép lelkek (beaux esprits).

Épen azért vetheté V. itt meg bölcsészeti nézeteinek alapját. Mig Descartes kétkedett mindenben azon egy tényen kivül, hogy gondolkodik, e gondolkodó *én* öntudatára épité föl — szemben a tapasztalati világ látszatos létezésével — bölcselmi rendszerét; mig az öntudatból következményből, következményre, lehozásról-lehozásra menve eljutott az isten lételének és a halhatatlanság bebizonyitására; mig Pascal pessimista létére az emberi éltet rövidebbnek tartá, mintsem akár az igazság ismerésére, akár a boldogságra képesek lehetnénk e mulékony, káprázatos (capricieux) életben; az élet mély homályu mysteriumát csupán csak a halál nagy mysteriumával egybevetve lehet némileg felfogni; mert a sirnál is megmarad a kutató elme szándéka megértetni a mindenség első okát; mely körülmény felett tovább elmélkedve Pascal eljutott a keresztyén dogma megerősitésére; t. i. a bukás, az első eset fosztá meg az embert a dolgok és önmaga, valamint a mindenség alkotójának: az istennek ismeretétől; a két bölcsészszemben a gyakorlati érzékkel dicsekedhető Locke hive Voltaire az embert egy szép szervezettel kiállitott szoborhoz hasonlitá, kit az érzékein át szerzett tapasztalatok idomitnak, ki a tapasztalást tarthatja az ismeret egyedül biztos forrásának. V. csodálkozva kérdezé: hogyan magyarázhatnák meg Descartes és Pascal az emberi lét mysteriumát két még nagyobb mysteriummal, a gondolkodás és az első bukás mysteriumával?

Voltaire bölcselmi nézeteit a bölcselmi levekleben és a fizika elemei czimű művében tette le. Az előbbit Franciaországban hóhér égette el. Nem különben kitilták hazájából XII. Károly svéd királyról irt szép történeti munkáját. És vajjon miért? Mert az előszóban azt irja, hogy azon királyoknak van joguk a halhatatlansághoz, kik legtöbb jót tettek az emberiséggel. Minő igazságos felfogás! Ellene azon mérvben szerveződött a csel és fondorlat, a melyben hirneve nőtt. Mahomed czimű tragédiáját szintén kitilták a szinpadról, talán mert nem csinált belőle keresztyén hőst! Az akadémia kapuját kétszer csukták be előtte. Voltaire gyakorlati esze belátta, hogy oly mindenkivel szembeszálló természetnek, milyennek magát ismerte, szüksége van anyagi függetlenségre Tudott is összeszerezni 8 millió értékű vagyont, 140 ezer frank évi jövedelemmel.

Ezután tért Saissy ez előadás főtárgyára, hogy t. i. miként lett Voltaire a türelem apostolává?

Ha egy nagy igazságtalanságot követnek el bárhol, bár kin és bármely időben, fenséges hatást gyakorol az, hogy megszületik ugyan akkor a bosszuálló szellem.

Szépen jellemzé Saissy a franczia állapotokat korában. Az inquisitió rémtettei bár többé nem rázták meg a kedélyeket; de a mágylyák, melyeken a hit és meggyőződés annyi vértanuja elhamvadott, még füstölögtek. V. jó szive nem tudott pihenni. Kereste lázas nyugtalansággal, fürkészte a forrást, melyből az emberiségre annyi átok származott és ugy talalta, hogy nem a vallás a vétkes, de az, hogy a vallás lényege helyett, annak alakját tartja mindennek az uralkodó papság. Nem az erkölcsöket jobbitani, de a dogmák formalismusát erővel — vérrel és tüzzel — fentartani törekszik a fanatismus. V.-t. még álmában sem hagyták a Szent-Bertalan éj áldozatai pihenni. Hiszen korában is estek áldozatok. Hiszen ő maga is menynyi zaklatásnak volt kitéve. De adta elé magát két megrázó eset, mely V. kezébe adta a szellem, a gúny, sőt a gyülölet lángból font ostorát: Calas és De la Barre esete. Calast, az aggot, mert protestans hitű fiát a térítgetések által a kétségbeesésig hajták, hogy fölakasztá magát, addig vallaták, bogy a kinzatások közt meghalt; de la Barret, a 19 éves ifjat, mert megsértette nagynénje ellenit, holmi apró gondtalanságból származott tettelapján; mert egy fafeszületet feldöntött, egy processiót zavart volna, nyelvét kitépve megégett.

Hegedüs István.

(Vége következik.)

Hetényiné Komáromi Mariska az szonjnapokban Kecskeméten vendégszerepelt, hol tetszen részesült.

Liszt Ferencz Rómából január 13-án érkezik vissza Budapestre. Liszt — mint egyik budapesti barátjának irta — uj magyar rhaphsodiát ezett be s azonfelül elkészitette a „Szent Szaszló“ oratorium legnagyobb részét.

Zichy Géza gróf, ki balkezű zongorajátékkal általános elragadtatást keltett a mult párizsi ágkiállitáson és a walesi herczeg termeiben, Budapesten az irói segélyegylet javára fényes müsor hangversenyt rendez.

„A névtelen hősök.“ Erkel Ferenczj dalművét, „a Névtelen hősöket“ februárhóban szándékoznak szinrehozni a nemzeti szinházban. próbák és a szükséges előkészületek máris nagyban folynak. E dalmű szövegét tudvalevőleg Tóth Ede irta.

HIRDETMÉNY

az 18. évi deczember hó 31 én beváltás végett kisorolt erdélyi földtehermentesitési kötvényekről.

Szelvényes kötvények.

[illegible] frtos, 1265, 1804, 4316, 4368, 5843, 8668, 169, 12.308 13.031, 14.322, 16.639, 17.15[illegible] 19.652, 20.739, összesen 14 db. 700 frt.

[illegible]0 frtos, 282, 392, 633, 794, 1627, 1638, 2609, 529, 4201, 4972, 5357, 5952, 6053, 6357, 899, 7573, 7707, 7762, 8471, 10.177, 11.02[illegible] 11.108, 11.699, 11.722, 12.054, 12.148, 12.19[illegible] 12.421, 13.053, 13.809, 14.232, 14.282, 14.304 15 475, 16.162, 16.519, 16.594, 17.160, 17.931 19.086, 19.505, 21.087. 21.202, 21.440, 21,468 21.534, 21.636, 21.726, 24.365, 26.206, 26.541 26 962, 28.021, 29.361, 29.604, 30.932, 341.67 32.140, 32.796, 33.584, 34.530, 34,637, 35.494 37.017, 37.051, 37 257, 37.446, 37.835, 38.593 39 068, 41.030, 41.078, 41.436, 41.580, 42.273 42.566, 43 677, 43.989, 44.457, 45.221, 45.342 45.583, 46.361, 46.764, 49.160, 50.160, 50.606, 51 008, 51.116, 53 541, 53 830, 55.655, 59.442, 60.405, 60.429, 60.895, 61.403, 61.663 64.276, 64.332, 64.461, 65.047, 65.879, 66.910, 68.337, 68.626, 68.678, 68.709, összesen 108 db. 10.800, forint tőkeösszeggel.

50 frtos, 931, 1258, 1299, 1383, 1387, 4611, 445, 5016, 6198, 6260, 7135, 7768, 7889, 804, 9017, 9871, 9914, 10.238, összesen 18 db. 000 frt tőkeösszeggel.

100 frtos, 220, 883, 1117, 1294, 1574, 2665, 768, 4539, 4727, 4801, 4924, 5205, 5846, 754, 82[illegible], 8857, 9334, 9555, 11.569, 11.574 11.701, 11.977, 12.150, 12.763, 12.928, 13.480, 13.988, 14.221, 14.966, 15.034, 15.123, 15.632, 16.355, 16.653, 16.900, 17.498, 17.803, 17.894 18.824, 19.161, 19.371, 20.313, 20.382, 20.590 20.824, 21.038, 21.447, 21.896, 22.282, 22.641 22.703, 23 917, 25.745, 25.830, 25.928, 26,464 26.699, 27.203, 27.782, 28.312, összesen 60 db. 6000 frt tőkeösszeggel.

5000 frtos, 47, 139, 840, 1257, 1658, 2732, 1848, összesen 7 db. 35.000 frt tőkeösszeggel.

10.000 frtos, 1555, 2073, összesen 2 db. 20 ezer frt tőkeösszeggel.

A) betüs kötvények: 390 sz. 2600 t. k. 1005 sz. 5240 t. k. 2120 sz. 3770 t. k. 3468 sz. 2000 t. k. összesen 4 db. 13,610 frt, tőkeösszeggel.

Összesen 149.110 frt tőkeösszeggel.

Végtére a 27 314 számu 1000 frtos szelvényes kötvény 900 frt részlettel 900 frt tőke összeggel.

Összestett összeg 150.010 frt tőkeösszeggel,

A kihuzott földtehermentési kötvények huzás napjától számitva hat hónap mulva az osztr. értékben kiszámitott összegekben az e tekintetben fenálló szabályok szem előtt tartásával budai m. k. államadóssági pénztárnát kifizettetnek, a mely pénztár egyszersmind a kihuzott 27.314 számu 1000 forintos szelvényes kötvény nem sorolt része fölött a megfelelő kötvényt kiállitandja.

A kisorolt és már esedékes kötelezvények visszafizetését a kolozsvári m. k. adóhivatal bizományi uton szintén eszközlendi.

A kifizetés előtti három utolsó hónap alatt a kisorolt kötvények a szabadalmazott osztr. nemzeti bank által Bécsben. a kisorolás után azonnal a budapesti m. k. földhitelintézet által is felszámittatnak (escomptirt) egyuttal tudtul adatik, hogy a következő erdélyi földtehermentesitési kötvények tőke összegei korábbi kisorsolások alkalmával kihuzattak és már visszafizethetőkké váltak, de a pénztárból még ki nem vétettek, és pedig

Szelvényes kötvények.

50 frtos, 2102, 2748, 4013, 4526, 6418, 6482, 7486, 8605, 8849, 8936, 9258, 9498, 10.463, 10.742, 11.549, 11.674, 12.079, 12.586, 13.030, 13.348, 13.732, 14.010, 16.067, 16.164, 16.504, 17.029, 17.478, 17.989, 18.278, 19.031, 19.032, 20.005, 20.468, 21.147, 21.404, 21.786, 21.960, 22.106, 22.119 számmal.

100 frtos, 10, 737, 1035, 1350, 1717, 2471, 3556, 4417, 4437, 4440, 5122, 5845, 6293, 6456, 6481, 6553, 7095, 8639, 9065

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Az erdő leánya.

(Román népmonda. Románból.)

MOLDOVÁN GERGELYTŐL.

(Vége.)

Egyenesen a templomba vitték, kényszeriteni akarták, hogy keresztet vessen, hogy megérintse a papnak szentelt öltözékét, hogy eltürje a tömjént, mert akkor elvesztendi boszorkány hatalmát.

Julia, midőn a templomba lépett, előre önmagától vetett magára keresztet, megcsókolta a Mária szent képét, térdet hajtott az oltár előtt s szájához vonó a pap szentelt köntösét, s mind ez oly jól esett neki.

A nép csudálkozott, de a vén czigányné mondá: „nem kell hinni neki, megcsal bennünket.“

S a nép hitt a vén czigánynőnek.

S a pap ekkor Julia fejére tette szentelt ruhájának végit s olvasott felette. Azután megfüstölte tömjénnel.

A templomot zsufolásig megtöltötte a bámuló közönség; a melegség nagy volt, a levegő rekedt, Julia kebelét pedig szaggatta a félelem, fájdalom és szégyen.

Midőn a pap még egyszer füstölni kezdé, a leányka összerogyott, elájult. A földön hevert megdermedve. A nép bizonyos félelemmel nézett testére és senki sem mert hozzá nyulni. A boszorkányt nem is szabad érinteni; segitségére lenni: [illegible]n; meghalni kell engedni minden segély nélkül.

— Látjátok bolondok, szól a vén czigánynő, hogy a boszorkány a szentelt tömjén füstjét nem birta kiállani.

A vén asszonyok, s a nép beismerte, hogy a czigánynénak igaza van.

És a gondviselés nem engedte meg Juliának, hogy meghaljon. Felébredt, körülnézett s mind idegen arczokat látott. S az arczokon a kifejezés mily kegyetlen volt.

Felkelt. A vén asszonyok azonban nem azért fogták meg, hogy kieresszék körmeik közül, hogy ujolag megbűvölje a falu ifjait s megrontsa a termést, megfogták, erős kötelekkel megkötötték s elvezették a falu házához. Bezárták annak egyik szobájába, fegyveres őröket állitván az ajtóhoz és ablakokhoz s a hiuban a kémény mellé, mert a boszorkány a kéményen is menekülni tud.

Két éjjel és két nappal volt fogoly Julia. Már nem is szenvedett többé, szive elfásult. Legszebb reményeitől magát megfosztva látta. Toma előtte csak álomkép volt; ideál, melyet utól nem ér az ember soha.

A két nap alatt a falu vénei elhatározták Julia megégettetését a határok között; megkészitették a helyet, ugy, mint a vén asszonyok diktálták, szalmát és törzset raktak a faalkotmány körül, s három vasvillát támasztottak hozzá.

Minden készen volt.

A két nap alatt a falu lányai kiváncsiságtól vezetve, körülvették a falu házát s az ablakon át kandikálva bámulták Julia szépségeit, ugy találták, hogy köztük olyan szép leányt nem ismernek, nem csuda tehát, ha a falu ifjait megbűvölte. Jó, hogy elfogták, gondolták magukban; jó, hogy megégetik s megmenekszünk tőle.

A falu ifjai pedig sajnálták a nőt, melynél szebbet képzeletük sem tudott alkotni. De a vén asszonyok, s különösen a falu ellen kezdeni nem mertek. Mert a falu határozata szent és sérthetetlen.

Harmadnap kivezették Juliát. Azzal a pompával vitték ki, a melylyel behozták.

A leány már nem sirt. Egykedvüen nézte a sokaságot, s ment elől. Halálát várta, és várta epedve. Ugy hitte, hogy az hozza meg számára a legnagyobb boldogságot. Szegény gyermek, ugy hitte, hogy Tomával egy jobb világban találkozni fog.

Elérték a vesztőhelyet. A templomi zászlókat a mágylya körül állitották fel, a mágylya négy szegletén egy-egy tag énekelt, a kántorok füstöltek szentelt tömjénnel.

Julia bátran lépett a mágylyára; nem kellett erőszakolni.

A mágylyát aztán tele rakták szalmával és tövisssel; templomi énekek között a vén czigánynő tüzet adott neki.

A láng hamar terjedt, s Julia ajkáról csak egy szó volt hallható s ez a Toma neve volt.

A hamvakat azután összeszedték s eltemették a temetőn kivül, szentelt földben nem nyugodhattak.

* * *

Ezután egy héttel gazdag eső esett, mely megtermékenyité a határt. Az éhség nem következett be. A nép hálát adott az istennek, hogy megmenekedett a boszorkányoktól.

A ki Julia sirja mellett ment el, keresztet vetett magára, s imádkozott, hogy isten mentse meg az emberiséget a boszorkányoktól.

A czigánynő sirjánál haladó pedig áldotta hamvait, hogy megmentette a falut a legnagyobb csapástól. — Ily nagy volt akkor még a babona!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

9246, 10.671, 11.137, 11.653, 12,237, 14.988, 15.405, 16.534, 16.663, 17.280, 17.534, 18.413, 18.593, 18.998, 20.254, 20.994, 21.286, 21.741, 21.960, 22.144, 22.547, 23.253, 24.051, 24.101, 24.167, 25.124, 25.197, 25.285, 25.360, 25.561, 25 898, 25.971, 26.224, 26.535, 26.774, 27.305, 28.175, 28.799, 29.349, 29.511, 29.874, 29.889, 30.823, 30.921, 31.493, 31,628, 32.018, 32.648, 33.749, 34.763, 35.537, 36.704, 37.087, 37.265, 37.550, 37.918, 32.932, 38.999, 39.060, 39.114, 39 841, 42,454, 43.522, 43.594, 43.722, 45.062, 45.987, 46.280, 48.191, 48.399, 48.958, 50.218, 50.291, 50.494, 51.066, 51 924, 52.596, 52.691, 53.505, 53.655, 53.692, 53.956, 54.680, 56.002, 56.317, 56.340, 57.871, 58.635, 58.747, 59.162, 60.023, 60.043, 60.703, 60.768, 61.079, 61.267, 61.943, 62.439, 62.495, 63 327, 63.344, 63.482, 63.613, 64.246, 64.548, 65.126, 65,323, 66.916, 67.013, 67.469, 67.605, 67.659, 67.924, 68.011 számmal.

500 frtos, 636, 1930, 2287, 2711, 3638, 6132, 7877, 8560, 8713, 8846, 9107, 9829, 10,115, 10.352, 10,469 számmal.

1000 frtos, 462, 1011, 2697, 2758, 5114, 5272, 8440. 9725, 10.257, 12.058, 12.148, 12.632, 14.543, 16 605, 16.681, 17.095, 17.111, 17,925,17.957, 18.293, 18.452, 19.489,800 frt részlettel. 20.053, 20.890, 21.731, 22.022, 23.025, 23.113, 23.159, 23.193, 23.600, 23736, 23.744, 24.087, 24.185, 24.193, 24.370, 25.062, 25.284, 25.468, 25.750, 25.905, 25.930, 26 457, 26.591, számmal.

5000 frtos, 1492 számmal.

10,000 frtos 1944 számmal.

A) betüs kötvények:

Egy drb 2402 számu 100 frttal. Egy drb 2485 számu 450 frttal.

Ezen kötvények tulajdonosai figyelmeztetnek, hogy a lejárati naptól kezdve, azaz a kisorsolási naptól számitva hat hónap mulva a kamat élvezeti jog megszünik, hogyha mindazonáltal ezen kötvények szelvényei a szabadalmazott bécsi nemzeti tőzsde, vagy pedig valamely tartományi gyüpénztár által beváltatnának, az igy felvett összletek a tőkéből le fognak vonatni.

Budapesten, 1878. évi decz. 31.

Az erdélyi földtehermentesitési pénzalap m. k. igazgatósága.

19-ik közlemény egy a „Mária Valérie“

árvaházban felállitandó 100 frtos Deák Ferencz alapitványra történt adakozásokról.

Schilling Rudolfné ivén: Bokros Béla 1 frt, dr. Gyergyai Árpád 1 frt, Inczédi Sámuel 1 frt, Valaki 1 frt, Schilling Rudolfné 1 frt, össz. 5 frt.

Szentkirályi Gáborné ivén: Horváth Ákos 20 kr, Gyulai 60 kr, N. N. 20 kr, Vizi László 1 frt, Szentkirályi Gáborné 20 kr, össz. 2 frt 20 kr.

Fogadják a nemes szivü adakozók — a jó ügy nevében — hálás köszönetünket.

Kolozsvár, 1879. jan. 3-án.

Br. Bornemisza Ignáczné elnök.

Szász Domokosné titkár.

A „Budapesti Közlöny“-ből.

(*Hivatalos hirdetések, árverések, csődök, stb.*)

Árverések:

Praska Lázár és Éva nagyszebeni 788 frt 60 krra becsült ingatlan javai február 12. és márcz. 12-én birói árverezésen el fognak adatni.

Vanka Danilláné 491 frtra becsült m.-bányai ingatlanai január 18-án, esetleg febr. 18-án biróilag elárvereztetnek a zilahi törvényszék által.

Pipernea Moisze keresztyén-szigeti 528 frtra becsült ingatlanai a nagyszebeni kir. tszék által febr. 13-án, esetleg márcz. 13-án elárvereztetnek.

Dul Mihály és társainak h.-k.-pólyi (Biharmegyei) ingatlanai, 1157 frt 21 krnyi kikiáltási becsár mellett, a nagyváradi kir. tszék által január 9-én a helyszinén becsáron alul is elárvereztetnek.

Ferenczi Sámuelnek tordai 303 frtra becsült ingatlan vagyonát január 21. és febr. 21-én a tordai tszék el fogja árvereztetni.

Lőrincz Istvánnak szilágy-csehi 401 frtra becsült háza, istálója, kertje és pálinkafőzője január 10-én és február 10-én a zilahi kir. tszék által a helyszinén elárvereztetnek.

Tolnay József és neje n.-váradi 2533 frtra becsült házát január 7. és febr. 7-én a n.-váradi kir. tszéknél biróilag elárverezik.

Muresán Nikodin gogányi 455 frtra becsült ingatlanait a helyszinén az erzsébetvárosi kir. törvényszék január 9-én becsáron alul is el fogja árvereztetni.

A nagy-szebeni kir. tszék Isia Todor Cinpariu resinári 600 frtra becsült ingatlanait a helyszinén febr. 10. és márcz. 10-én;

Bratu Juon resinári 2120 frtra becsült ingatlanait a helyszinén ugyanakkor;

Bortmer Tamás szász-orbai 773 frt. 33 ½ krra becsült ingatlanait a helyszinén febr. és márcz. 13-án; végre:

Schenker Mihály örököseinek szerdahelyi 445 frtra becsült ingatlanait a helyszinén febr. 12-én és márcz. 12-én biróilag el fogja árvereztetni.

Gatia Ilia és társai demeterpataki 110 frt., 249 frt és 398 frtra becsült ingatlanaikat a gyula-fehérvári kir. tszék a helyszinén január 14-én becsáron alul is el fogja árvereztetni.

Bonda Mózesnek Kolozsvártt fekvő és 8868 frt 15 krra becsült ingatlan vagyonát a kolozsvári kir. tszék végzése alapján Dorgó A. kir. közjegyző által január 20-án becsáron alul is elfogja árvereztetni.

Hirdetések, körözések, polyázatok és csődök.

A csikszeredai kir. törvényszék gy.-szent-miklósi Kugler Józsefet tékozlás miatt gondnokság alá helyezte.

A székely-udvarhelyi kir. tszék 6353—878 sz. végzésével Dávid Józsefet felszólitja örökösödési nyilatkozatát egy év alatt beadni.

A kolozsvári kir. távirdaigazgatóság pályázatot hirdet a Zilahon üresedésbe jött távirdavonalőri állomásra.

A nagyszebeni postaigazgatóság pályázatot hirdet a szombatfalvi (fogarasmegyei), továbbá a rosnyói (brassómegyei) postamesteri állomásokra.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. jan. 3.

— **A trónörös házassága.** A berlini Wolf-féle távíró ügynökség ujabban azt a hirt közli, hogy Rudolf trónörökös Antoinette toskanai főherczegnővel jegyeztetett el. E hir azonban mint a nevezett ügynökség hozzáteszi, még megerősitésre vár.

— **Rudolf trónörökös** Besnyőnél decz. 29-én tartott vadászata alkalmával csaknem szerencsétlenül járt. Egy erős vadkant vett észre fekvő helyzetben s tiz lépésnyire közeledett hozzá. Ekkor a főh. kutyája, melyet szijon vezetett, a szijat elszakitá a vadkanra rohaut. Ez bőszülten fordult az ebnek, mely most ijedtében a trónörökös lábai közé menekült. Ő fensége sekesült karjai miatt elég gyorsan nem czélozhatván, lövése télre ment, de anynyi hatása mégis volt, hogy a rohanó vadkant előbbi irányából elterelte s a trónörökös lábai mellett iramlott az tova, — husz lépéssel hátrább egy vadászt csaknem feldöntött és keresztül tört a soron. Ugyanezen vadkan, mely különben rendkivül nagy és szép állat, decz. 31-én ismét kétszer tört keresztül a vadászok során, a nélkül, hogy sikerült volna elejteniök.

— **Az erdélyrészi** háziipar és iparfejlesztő egylet választmánya tegnap este Gr. Eszterházy Kálmán elnöklete alatt a megyeháznál gyülést tartott, melynek tárgyát a kákai parnak Maros-Ludason leendő meghonositása és Kalotaszegen egy gyermekjátéktanműhely felállitasa képezte. Békésy Károly, igazgató jelentette, hogy a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg Tacsra a legjobb kákai-iparosok székhelyére utazott s ott a legkitűnőbb két kákafonót a téli hónapokra az egylet számára szerződtette. E pár ember családjával Kolozsvárra meg is érkezett s az igazgató utasitásai értelmében a szatyor készitésben uj formákat és finumabb feldolgozást tanult, melynek eredményét kész uj szatyrak képében be is mutatta. Maros Ludason pedig a néposkola igazgatója helyiségről gondoskodván, s a birtokosság a szükséges anyagot ajánlván fel, hétfőn a kákafonókkal odautazik s a tanitás bevezeti. Jelenti továbbá, hogy Schönhut Vilmos a halleini osztrák állami szakoskola igazgatója Kolozsvárra megérkezett, megérkezése után másnap kiutazott vele B. Hunyadra és M. Valkóra a helyi állapotok megfigyelése végett. Schönhut hájlandó hazánkban letelepedni s a legszebb reményekkel van egy gyermekjátéktanműnely virágzó jövője iránt, de czélszerübbnek tartja, hogy az B. Hunyadon állitassók fel, mint M. Valkón, a mely nézetét a m. valkói lelkésznek, némi tekintetben tulzottaknak bizonyult informatiói miatt, az igazgató is osztja. A választmány tehát elhatározta, hogy azon esetre, ha B. Hunyad városa szállást ad a tanitónak, ott állitja föl a tanműhelyet s megbizta az igazgatót Schönhuttal az előleges szerződés megkötésével.

— **Nemzeti szinház.** Dumas hires és hatásos szinműve: „A Daniseffek“ („vagy a kancsuka hazájából“, a mivel a mi szinlapunk az eredeti czimet megtoldotta) tegnapelőtt a szokottnál nagyobb közönséget vonzott Thalia farkasutczai templomába. Ha közönségünk nem látta volna a darabot már csaknem egy évvel ezelőtt, midőn tudvalevőleg E. Kovács Gy., a budapesti nemzeti szinházat megelőzve, azt először szinrehozta, bizonyosan zsufolt ház nézte volna végig a világot körülutazott franczia-orosz darabot. A tegnapelőtti előadás messze elmaradt a tavalyi mögött. Különösen a három főszerepet: Ivánovna Annát, Vladimirt és Oszipot illetőleg. Hiába! akkor egy Boér Emma, egy Szacsvay és egy Kovács Gy. játszták e szerepeket. Ezuttal Oszip nagyszabásu alakját Szacsvay kisérlette meg szinrehozni; de kisérlete csak halvány utánzása volt (gesticulatióban, szavalási modorban, hangtordozásban stb.) a Kovács Gyula annyira rokonszenves, érzelmi közvetlenséggel és gondos kidolgozással ábrázolt Oszipjának. Szacsvayban — mi legalább szeretjük hinni, — sokkal több a tehetség s az önálló felfogási erő, semhogy ne tudná magáról lerázni a reminiscentiák nyűgét; pedig egy-idő óta, mintha rája tapadt volna E. Kovács Gy. minden léptének, minden kézmozdulatának, egész művészi modorának emléke: annyira elfeledkezik Szacsvay olykor-olykor saját egyéniségéről és csupa utánzásból él. Reméljük, nem fogja zokon venni Szacsvay, hogy ilyen őszintén megmondtuk véleményünket, melyben higyje el, az egész közönség osztozkodik. Meg lehet győződve Szacsvay, hogy ez a leplezetlenség csak az ő müvészi individualitása kifejlődésének fog jó szolgálatot tenni, mire megvan Ssacsvayban a szép tehetség és erő, mint a mekkora mérvben igen kevés szinészben csak az a baj, ugy látszik, hogy nincs benne elég ambitió e tehetséget, ezt az erőt felhasználni. Különben tegnapelőtti ábrázolásában nagy hátrányára szolgált az is, hogy nem volt eléggé előkészitve, feldolgozva, hogy ugy szóljunk: megemésztve a szerepe; pedig teljes biztonság, kifogástalan szereptudás és a szerep fölötti mélyebb reflectálás nélkül egész alakot vinni szinpadra, lehetetlenség; ezek nélkül nincs előkészülve a szinész, hogy mit, miért és miként tesz, hanem csak a pillanat impressiója alatt és csaknem találomra visz véghez mindent. Ennek a készületlenségnek a folyománya az is, hogy ilyenkor a szinész szavalata minden beosztás, árnyalás és szinezés nélküli monotoniába megy át, a mi idő folytán minden hatást megfojtó modorossággá válik; példa rá Szentgyörgyi, midőn természetes szerepköréből ki-kicsap és valamely magasb drámai szerepre, p. o. hősire vállalkozik. És ily előkészület, gondos tanulmány nélkül, továbbá nincs meg a gesticulatiónak az a nyugodt fesztelensége, mely a betanult attitudeök, mozdulatok és arczjáték mesterkéltségét el tudná felejtetni a nézővel s igy illusiót tudna kelteni; e helyett folyvást küzdelmet, feszességet, erőtetettséget látunk magunk előtt a szinpadon; szinte sajnáljuk, hogy mennyire viaskodik a szinész szerepe nehézségeivel, de a mi ennél is nagyobb baj: eloszlik s helyesebben: föl sem ébred illusiónk. Egyszóval: nincs hatás s néha a szinész másküléonben legfáradalmasabb munkája is kárba vész. A mi pedig ilyen készületlenség mellett a legnagyobb baj, az, hogy a szinész nem tud belemelegedni szerepébe, nem tudja eltalálni az érzelmeknek és szenvedélyeknek ama szivhez szóló, megkapó, a való életet visszhangozó azon igaz, meleg hangjait, melyekkel egyedül képes egy drámai szinész a közönségre hatni, azt magával ragadni az illussio, a pillanatnyi önfeledtség titokteljes hazájába, midőn a néző feledve maga körült az élet, a való ridegségét, beleéli magát a szinpad költött világába s pillanatra bár, mindazt elhinni képes, a mit ott lát és hall. — Különben, leszámitva a mondottakat: Szacsvay tegnapelőtt is bebizonyitá, hogy még kevesebb készültséggel is tud hatást kelteni, a mi pedig teljes lenne, ha mindig, ha minden szerepét gondos tanulmány előzné meg. Mindaz, mit Szacsvay játéka tekintetében megjegyeztünk, áll Mihályfi és Hunyadi Margit tegnapelőtti játékára nézve; csakhogy Hunyadi Margitnál el kell ismernünk a teljes szereptudást, a mi azonban, reméljük, önmaga is elismeri, önmagára nem elég. A többiek közül szombathelyit (Talde Roger.) a legnagyobb elismeréssel kell fölemlitnünk; elegantiával, könnyedséggel s találó szinezéssel adta vissza a franczia attaché szellemdús salon-alakját. Az ő ábrázolása volt ez este a legkiválóbb. Békessy Irma valóban herczegnői alak volt, szép, izletes toiletteivel, elegáns megjelenésével és játéka finom könnyedségével. Gabányi (Zakarov), Szentgyörgyi (Valanow), és Krasznainé (Daniseff grófné), mind jól megállották helyöket; az egész előadás azonban lazán, lanyhán folyt le.

— **Kolozsvár ismét alszik**: négy bankfiók felállitásáról a következő közlés adatott ki: „A magyar kormány megtette az intézkedést arra nézve, hogy az 1878. XXV. törvényczikk értelmében az osztrák-magyar bank által a szent-István korona területén létesitendő első négy bankfiók: Kassán, Zágrábban, Győrött és Szegeden felállitandó, további három bankfiók iránt hasonló intézkedést legközelebb szándékozik tenni a kormány.“ Hát Kolozsvár mit akar? ismét csöndesen nézi, hogy elesik a bankfióktól?

— **A kolozsvári** nemzeti szinház műsora 1879. jan. hó 6-tól jan. hó 20-ig. Hétfőn, 6. „Bányarém“. Kedd, 7. „Cornevilli harangok,“ Szerda, 8. „Lear király“, Molnár György ur 1-ső vendégjátéka. Csütörtök, 9. „Giroflé-Giroflé.“ Péntek, 10. „Molière élete és halála“, Molnár ur 2-ik fellépte. Szombat, 11. „Tartuffe“, Molnár ur 3-ik fellépte. Vasárnap, 12. „Háromszéki leányok“. Hétfő, 13. „Sulivan,“ Molnár ur 4-ik vendégjátéka.

— **Közgyülés.** A kolozsvári pinczér betegsegélyző és temetkező egylet, folyó évi január hó 7-én kedden este 10 órakor tartja évi rendes közgyülését Nagy Ferdinánd urnak „Sörcsarnok“ czimü vendéglője éttermében. Mely közgyülésre a rendes és pártoló-tagugyszintén Kolozsvár város minden polgárait, kik ezen egylet iránt bármi csekély érdeklődéssel viseltetnek is, egész tiszteléttel minél számosabb megjelenésre felhivja. Az elnökség.

— **Gyászhir.** Alulirtak maguk minden közeli és távoli rokonok nevében a sziv legmélyebb fájdalmával tudatják a forrón szeretett atya, nagyatya, após, ipa, rokon és barát Mádéfalvi id. Istvánffi Pál, királyt udvari s nyug. főtörvényszéki tanácsos, a vaskorona rend lovagja, a fennállott helybeli jogakadémia több évekenját volt igazgatójának folyó évi január hó 3-án, reggel ¾ 6 órakor élte 82-ik évében. özvegységének 12-ik havában, — 46 évet töltvén a haza szolgálatában — agyszélhüdésben történt kimultát. Gyermekek: Mádéfalvi Istvánffi Róza, férje Scharschmidt György, m. kir. kohónagy. Mádéfalvi Istvánffi Pál, kir. itélő táblai biró, neje Cserei Ilona. Mádéfalvi Istvánffi József m. kir. pénzügyigazgatósági titkár. Mádéfalvi Istvánffi Mária, férje Sándor Imre, szolgabiró. Unokák: Scharschmidt Gyula, Sándor Pál és Sándor Imre.

— **Az erdélyi** pinczeegyletet azért támadja meg a „Bukaresti Hiradó“, hogy Bukarestbe küldött borainak vignettjén kétfejü sasok terpeszkednek. Nem szép, ha igaz.

= **Benedek Lajos,** a nemzeti szinház fiatal tagja, Benedek József fia, ki nállunk is szerepelt Sylveszter estéjén tartotta kézfogását Kölesi Mari kisasszonynyal, ki szintén a nemzet szinhás tagja. A menyasszony Soldosné asszony nővére.

— **Szerencsétlen Szilvester-éj.** A Kolozsvárról nem rég Budapestre költözött Dr. P. nyugalmazott katonaorvos Szilvester estéjén, a mely alkalommmal leánya eljegyzését is ülték, épen midőn a 12-ik óra elmultával az ujévet üdvözlendő poharat vett volna kezébe és felköszöntését megkezdte, hangos sikoltással hirtelen összerogyott. — Ijedten ugráltak föl a vendégek körülözönölve a csukott szemekkel, öntudatlan állapotban a padozaton fekvő szerencsétlen háziurat, a kit a legnagyobb vigság és öröm közben érte a veszedelmes gutaütés. Orvosok állitása szerint azonban van remény felgyógyulásához.

— **Sinkovics József** volt kolozsvári egyetemi polgár, a nagyváradi főreáltanoda egyik tehetséges tanára, saját kérelmére a székelyudvarhelyi áll, főreáltanodához helyeztetett át.

— **A Maros vize** áradásban van. Az alantabb fekvő völgyek és lapályokat már elöntötte a viz és igen félő, ha az idő hirtelen meg nem keményedik, hogy a partmenti helységeket is nagy katasztrófa éri, mert a hegyeken még két lábnyi hó fekszik, daczára a két-három napi olvadásnak.

— **Egy fényes mennyegző Bukarestben.** A bukaresti sajtó, mely gyakran oly kicsiségeket is felemlit, a Florescu-Szentkereszty házasságot minden megemlités nélkül hagyta, még a fehér (conservativ) lapok sem tesznek emlitést. Pedig már elmult két hete, hogy maga a metropolita ő szentsége a magyar mágnást a bojár urhölgygyel, most magyar urnő, megeskette, és Bukuresten még mindég beszéd tárgya, ez annak a jele, hogy e házasságot nagy jelentőségünek tartják, és még sem tettek a lapok emlitést. Bukurest e században nem látott még oly fényes menyegzőt, 400 magán fogat és bérkocsi hozta a serindar templomhoz a vendégeket és kiváncsi nézőket, több mint 10 ezer ember sereglett összsze, részint a magyar mágnásokat a pompás magyar diszruhában láthatni, részint pedig Florescu tábornok ur iránti rokonszenvből. Minthogy a bukuresti lapok a magyar vendégek neveit nem emlitették fel, — mond a „Buk. Hiradó“ — nem lesz talán felesleges, ha t. olvasóinkkal a decz. hó 10-én Bukaresten megjelent magyar daliák neveit tudatjuk: Bárő Szentkereszti Zsigmond (öröm apa), báró Szentkereszty Béla (vőlegény), gróf Bethlen Gábor Nagy és Kisküküllőmegyék főispánja, gróf Teleki Sámuel m. k. honvéd-huszár százados, Bajsai Vojnics Géza m. k. honvéd százados, gróf Bethlen Márkus, báró Apor Gábor és báró Szentkereszty Pál. A magyar hölgyeket gróf Rádayné szül. Szentkereszty Mária baronesse, és Szentkereszty Anna baronesse képviselték. Az esküvő utáni ebédnél az uj asszony magyar diszfőkötőben ült, még ugyazon este el is hagyták Bukurestet. A vendégek 11-én este távoztak. — Ugyanazon a napon Creczulescu urnőnél fényes ebéd volt, ebéd után gróf Bethlen Gábor művészileg játszott el nehány magyar népdalt, mi a hallgatókat nagyon elragadta, Florescu Sándor ur több senátornak ki is jelentette, hogy szebb, szivhez szólóbb zenét a magyarnál még nem hallott.

— **A „Pester Lloyd“** ujévkor ünneplé századnegyedes jubileumát, mellékletül kinyomatva a 25 év előtti első számot, mely alakjában olyanforma volt, mint a Fővárosi Lapok, sovány vékony hirekkel, óvatosan irt külföldi közlésekkel, három kis távirattal, a tárczában német kalendáriumokról szóló czikkel, (ezt Ráth Mór irta) minden hirdetés nélkül. A névleges szerkesztő Weiszkirchner Károly volt, a tényleges pedig dr. Weisz. A Lloyd társulat választmánya és lapbizottsága hétfőn fognak jubileum-lakomát tartani, melyre a szerkesztőség tagjait és a sajtó több képviselőjét meghivják.

— **Tamásy József,** a népszinművek hőse Sylvester délutánján vezette oltárhoz Schober Irén kisasszonyt. Tanu Komócsy József volt; a lakodalmi ünnepély legkedélyesebben folyt le.

— **Egy uj vállalat.** Gr. Batthyáni József biharmegyei nagy terjedelmi erdőségeit értékesitendő, egy mintaszerü fadoboz gyárat állit felmely szivar és déli gyümölcs dobozokat fog kiválólag produkálni. A befektetett 200,000 frt tőke kétségen kivül biztositékot nyujt a vállalat szerencsés eredmézyére.

— **A gyermek védangyala.** Bohr Matild hivatalnokné Budapesten 5 éves leánykája babájával kezében a járdán elől szaladt, a midőn egy fával megrakott szekér összeakadt egy jeget ivő másik szekérrej s pedig oly erővel, hogy a faszekér felfordult s az ölfa a gyermekre zuhant. A fahasábok azonban csodálatos módon összetorlódtak s mögöttük mind egy kis házikóban ült a kis leány.

— **A Plojest-Predeali** vonalon a Plojest-Cimpinai vonalrész a forgalomnak tényleg átadatott.

— **Németek meetingje Londonban.** Tegnapelőtt tartották meg a londoni németek (Hall of Science, Old-Stree) ama nezezetes gyülést, melynek tárgya: 1) a kanczellári despotismus Németországban; 2) a külföldi németek magatartása ezzel szemben. A szónokok közt volt Most egykori német birodalmi képviselő.

CSARNOK.

Jelenet a törvényszék előtt.

Biró: „Foglyár, küldje be a következő tanut.“ (A szólitott kimegy s csakhamar visszatérve, az ajtóból a biróra mutat, a kihez erre egy egyén közeledik.) Biró: „Hogy hivják önt?“ — Jakab: „Lorch Jakabnak.“ — Biró: „Mennyi idős?“ — Jakab: „Azt hiszem, hogy ez épen nem tartozik ide.“ — Biró: „Tüstént mondja meg ön, mennyi idős?“ — Jakab: „Harminczhárom éves.“ — Biró: „Lutheránus vagy katholikus ön?“ — Jakab: „De biró ur!“ — Biró: „Ha még egyszer merészkedik nekem ellentmondani, azonnal vasra veretem.“ — Jakab: „Lutheranus vagyok.“ — Biró: „Rokonságban, sógorságban, vagy szolgálati viszonyban áll ön a vádlottal?“ — Jakab: „Én? ekekkel! van eszembe! Hová gondol biró ur?“ — (Nevetés a közönség részéről.) — Biró: „Tartózkodjék efféle, helyén nem levő megjegyzésektől. Emelje fel a kezét és esküdjék meg.“ — Jakab: „De biró ur, szerintem ez tökéletesen felesleges.“ (Nevetés.) Biró: (dühösen fel kel s kiált) „Tüstént becsukatom önt. ha még egyszer nekem ellenvetést mer tenni. Emelje fel a kezét és esküdjék! — Jakab felemeli kezét. — (A biró olvassa az esküt, Jakab utánna mondja.) — Biró: „Esküszöm az élő istenre! — Jakab: „Esküszöm az élő istenre! — Biró: „Hogy mindent elmondok, a mit tudok.“ — Jakab: „Hogy mindent elmondok a tudok. — Biró: „És semmit sem fogok elhallgatni, a mi a tényálladék felderitését elősegitené.“ — Jakab: „És semmit sem fogok elhallgatni, a mi a tényálladék felderitését elősegitené.“ — Biró: „És magát a tiszta igazságot mondom el.“ — Jakab: „És magát a tiszta igazságot mondom el.“ — Biró: — Amen!“ — Jakab: Amen!“ — Biró: „Nos, tehát micsoda mondandója van?“ — Jakab: „Hát az ezredes ur igen szépen tiszteltetti a biró urat és szivesen látja ma esti 8 órakor vacsorára. Az őz, melyet tegnap lőttek, megérkezett.“ (Hangos nevetés a publikum részéről.) — Biró: „Mi—cso—da-a—a? Hát ön nem tanu?“ — Jakab: „Nem, biró ur, én az ezredes ur inasa vagyok, és miután nem találtam önt a lakásán, ide jöttem, hogy meghivjam vacsorára. Midőn kérdezősködtem ön után, a foglyár ide vezetett.“ (Általános derültség.)

A „KELET“ magán táviratai.

Feladatott **Budapesten** jan. 4. 11 ó. 30 p. d. e.
Érkezett Kolozsvára jan. 4. 11 ó. 53 p. d. u.

A czár az angol királynénak levelet irt, a közeledés Oroszország és Anglia közt nagy.

A megfutott afgháni emir az orosz kormány közvetitésével felajánlá Angliának a békét; az indiai alkirály az uj határt a Jusuvölgy bekebelezésben látja.

A török-orosz végleges béke közeledik befejezéséhez, az Oroszországnak adott Batum és Kars népe fellázadt. Mihály nagyherczeg sürgetve kér Tiflisből segélyt.

A horvát hivatalnokok mennek Boszniába, a politikai törökhatóságok szervezve vannak katonai ellenőrzéssel.

A költségvetést Szapáry holnap beterjeszti a háznak beszéd nélkül.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Beküldetett.

Berger kátrány-czukorkái épen oly kipróbált, valamint kedvelt és felette olcsó gyógy- és segédszer rekedtség, köhögés, nyálkásság, légcső-, gége- s a lélegzőszervek hurutja ellen, s általában egy háznál sem kellene hiányozniok.— A gyógyitás költségei naponta 5—10 krba kerülnek.— Egy bádog szelencze ára használati útasitással együtt 50 kr.—

Főraktár **Kolozsvártt: Széky Miklós** gyógyszerész urnál.

Szellemileg hátramaradottak

az én intézetemben sok évi tapasztalatokon alapuló lelkiismeretes és gondos ápolást és nevelést s ha lehető, valamely életpályára való kiképezést találhatnak. **Budapest, külső vácziút, Weiss-féle nyaraló.**

Dr. FRIM J., igazgató.

Perl fogorvos

tudományos utazását **Amerikára** is kiterjesztette s jelenleg **Philadelphiában** időz és rövid idő alatt, új tapasztalatokkal gazdagon, fog **Kolozsvárra** visszatérni. **Salicyl szájvize** és **fogpora** kapható Kolozsvárt Dietrich S. urnál, M.-Vásárhelyt Fogarasi urnál, Gy.-Fehérvárt Csiky Imre urnál, N.-Enyeden Winkler urnál és Sz.-Somlyón Wégh urnál.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szerdán jelenik meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Biblioteca Universitară Centrală Cluj-Napoca - BCU Cluj-Napoca.

(218—5) (163—300)

Elsinger M. J., Bécs, Neubau 2. Zollergasse,

Védjegyével — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász. kir. hadügyministerium. ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
csász. királyi szabadalmazott gyáranak legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit, kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

eső köpönyeit, kocsitakarók, ágybetétek, sátorkelmék

Sz. **7660.** — 1878. (14) (2—3)

Pályázati hirdetmény.

Torda-Aranyosmegye alispáni hivatala által, belügyminiszteri jóváhagyás folytán, az alsó-járai és toroczkói járások területére évi 500 frt fizetéssel és Alsó-Járában való lakással sat. rendszeresitett megyei alorvosi állomásra, ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak pályázni kivánók, miszerint a szükséges okmányokkal felszerelt kérésüket az

1879. évi január-hó 31-ig,

elöljáróik esetleg közvetlenül ezen alispáni hivatalhoz adják be. A később érkezett pályázatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Kelt Tordán, 1 78-ik évi december 20-kán.

RÉDIGER BÉLA s. k, helyettes alispán.

RIGNÁT JÓZSEF és FIA

Különbféle delicatesse-ételek

Finom Rignát-féle pácolt sonka és füstös oldal — főve vagy főtelen — Fris disznófösajt és szavaládé.

Pácolt oldalas (Kaiserfleisch) Többféle **pácolt nyelvek.**

Rignát József és fia többféle **füstös, pácolt, zsirnak** való **szalonnák** és **Delicatesse-ételek** nagy raktára Kolozsvárt (főtér, piaczi-templom során 3. szám)

Frankfurti és **Bécsi virslik.** Mindig friss tormás **virslik.**

Vidéki megrendelések gyorsan és **pontosan** teljesittetnek.

Nálunk olvasztott friss **szalonna- és hájzsir.**

Naponta frissen készült **füstös és füstöletlen kolbászok.**

Pontos **szolgálat** és **szolid ár.**

Kitünő és elismert jóságu **sonka- és nyelvből** készült **kolbászok,** frankfurti **májos** és **véres** és különféle **húsnemű** hidegétkek. (511) (3—6)

Kolozsvárt, főtér a templom során.

Finom Rignát-féle pácolt sonka

---

(399) **FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS** (6—10)

A leghatásosabb valamennyi keserüviz között.

Hatásában az által különbözik előnyösen a többi ismert keserüviztől, hogy kisebb adagokban hatásos s használata nem okoz utóbajokat.

Bécs, 1877. **Dr. Leidesdorf Miksa, tanár.**

Különösen az által tünik ki, hogy enyhén keserü, nem kellemetlen izű és hogy még hosszabb használat után sem zavarja meg az étvágyat és emésztést.

Budapest, 1877. **Dr. Korányi Frigyes,** tanár s kir. tanácsos.

Valamennyi budai keserüviz között kellemes ize és jeles hatása által tünik ki: gyomor és bélhurutnál, megrögzött székrekedésnél, alhasi vérpangásnál valamint vértolulásoknál, aranyérnél stb.

1877. aug. 25. **Dr. Kiss Sándor,** a budai közkórház igazgatója.

A hatás kivétel nélkül gyors, biztos és fájdalom nélkül való.

Würzburg. 1877. **Dr. Báró Lichtenfels-Scanzoni,** tanár s titkos tanácsos.

Készletben minden gyógyszertár- és fűszerkereskedésben. **Kolozsvártt: Csiky Imre, Csiki testvérek, Frendel Gyula., M.-Vásárhelyt Fogarasi J, Dömötör** kereskedésében. Nyomtatványok stb. ingyen, a **szétküldési igazgatóságnál Budapesten.**

Rendes adag egy fél borospohárral.

Ajándékba adjuk mindenkinek

a legszükségesebb **háztartási czikkeket**, ugy mint: **kávés- és evő-kanalakat, késeket és villákat,** stb. stb.

A nem rég megbukott nagy angol britannia-ezüst-gyár töméggondnoksága által megtettünk bizva, hogy valamennyi nálunk raktárban levő ezüst-britannia árukat a szállitási költség és a munkabér $^1/_4$ részének csekély megtérítése mellett **elajándékozzuk.**

A szállitási költségeknek Angliától Bécsig, valamint a munkabér egy csekély részének megtéritése fejében, a tárgyak mellett lévő összegnek beküldése, vagy utánvétel mellett is, a következőket kapja mindenki (381) (11—12)

ingyen.

6 darab britania-ezüst **evőkanál**, 6 darab ugyanolyan **kávés-kanál**, összesen 12 darab, melyek ára előbb 6 frt volt, **most mind a 12 drb. együttvéve** . . . . . **1 frt 95.**

6 darab Britania ezüst **asztali kés**, angol acélpengével, továbbá 6 „ ugyanolyan **villával**, összesen 12 darab, melyek ára előbb 9 frt volt, **most mind a 12 darab együttvéve** . **3 frt 25.**

1 darab **tejszedő-kanál**, nehéz fajta, előbb 3 frt, **most** . **— frt 85.**

1 „ **levesszedő-kanál,** legnehezebb fajta, a legjobb britannia-ezüstből, előbb 4 frt, **most** . . . . . **1 frt 25.**

Azonkivül elegans asztali **gyertyatartók**, páronkint frt 1.—; 2.—; 2.50, 3.—; **findzsák** à kr. 50, 75, 80., frt 1—, 1.40; kávés vagy theakannák à frt 2.—; 2.50, 3.—; 4.—; czukorfogók à kr. 35, 50, 80, frt 1; czukorszelenczék à frt 2, 2.80, 4.—; 5.50, 7—; czukorhintők à kr. 25, 40, 75, 90, frt 1.—; eczet- és olajtartók à frt 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; vajszelenczék à kr. 75, 90, frt 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; és még számtalan tárgyak.

Különösen figyelembe veendő.

6 darab **asztali kés**, legfinomabb britania-ezüst nyél, angol acélpengével,
6 darab ugyanolyan **villa**, 6 darab nehéz kitünő **evőkanál,**
6 darab ugyanolyan **kávés-kanál**, összesen 24 darab, melyek azelőtt 15 frtba kerültek, most **mind a 24 darab csak 4 frt 60 kr.**

E tárgyak a legfinomabb britania-ezüstből vannak készitve, s fehéren maradó sukért

15 évig vállaltatik kezesség.

Siessen mindenki minél előbb beküldeni megrendelését, mert ily roppant olcsóság mellett minden nem sokára el lesz kapkodva. Czim s az osztr.-magyar tartományok számára egyedüli megrendelési hely:

General-Depôt der Britannia-Silber-Fabriken

Blau & Kann, Bécs, I., Elisabethstrasse 6.

---

(209) (10—12)

Alapos és gyors segitség minden gyomor- és altesti bajban szenvedőknek!

Az egész ég fentartóa legnagyobb részt a nedvek és vérnek tisztitása és tisztántartása, valamint a jó emésztésben rejlik.— Ezen czél elérésére a legjobb és leghatháatósb szer

Dr. Rósa életbalzsama.

Dr. Rósa életbalzsama mindezen kivánatoknak a legtökéletesebben megfelel; ez az összes emésztési szervek munkásságát élesztí, egészséges és tiszta vért alkot és a testnek az előbbi erejét és egészségét visszaadja.— Minden emésztési bajok, névszerint: **étvágyhiány, savanyu felbötögés, felpuffadás, hányás, gyomorgörcs, benyálkásodas, aranyer, a gyomor étkekkel való megterhelése** stb. ellen a legbizonyosabb és legjobbnak talált háziszer, mely magának a legrövidebb idő alatt kitünő hatása miatt általános elterjedést szerzett.

Egy nagy üveg 1 frt. Félüveg 50 kr.

Sok száz elismerő levél megtekintésre készen áll. Ez **életbalzsam** bérmentes megkeresések következtében utánvétel mellett mindenfelé s étküldetik.

Herr Fragner!

Haben Sie die Güte, mir wieder 12 Flaschen „Dr. Rosa's Lebensbalsam" zu senden. Ich bestelle denselben auch für andere und theile Ihnen mit, dass meine Magenkrämpfe und mein Gallenleiden durch dieses Mittel vollkommen behoben sind. Den Betrag wollen Sie pr. Post nachnehmen.

Petrovoselo, 24. April 1878. Kováts Goda Ferencz.

Figyelmeztetésül. Kellemetlen félreértések kikerülése tekintetéből kérem a t. közönséget, **mindig Fragner gyógytárából kerüljt Dr. Rosa-féle életbalzsamot kérni,** mert tapasztalatom szerint némely helyen csak egyszerűen életbalzsamot árusitanak el, mely a **Dr. Rosa-féle balzsamhoz** képest csak hatálytalan keverék.

A valódi Dr. Rosa féle **életbalzsam** egyedül a főraktárból **Fragner B.** gyógytárából **(Prága, 205—3.)** kapható.

Kolozsvárt egyedüli raktár: **Wolff János** gyógyszerésznél.
Tordán: Gyógyszerész **Wolff Gábor** és **fiánál.**

Raktárak a birodalom majd minden gyógytárában, valamint Ausztria minden fűszerkereskedésében vannak.

Minden gyógyszerész és kereskedő urak, kik Dr. Rósa életbalzsamából raktárt tartani óhajtanak, sziveskedjenek a fennirt főraktárhoz Prágába fordulni.

EISENHALTIGER CHINA-SYRUP VON GRIMAULT & Co APOTHEKER, PARIS

Sirop de Quinquina ferrugineux de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris,

VASTARTALMÚ CHINA-SZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészektől.

A China-héj egyike a legkitünőbb erősitő-szereknek, a minőkkel az orvosi kincstár rendelkezik. Hatályos elvei itt a vassal legoldhatóbb alakban egyesitvék, e szert tehát gyönge nők és gyermekek is könnyen megemésztik. Különösen eredménydúsan alkalmaztatik a **sápkór, vérszegénység s a havi tisztulás, rendetlenség** eseteiben. Üdülő éltes személyeknek, a kik ismét erőre óhajtanak vergődni, legmelegebben ajánlható e szer.—

Főraktár **Bécsben:** Nagyban szállitásra Raabe Brunónál, Bäckerstrasse 1: Röder Fülöpnél, Wienstrasse 15.— Főraktár Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.— **Kolozsvártt: Wolff J. és Dr. Hintz G.** gyógyszerész uraknál. (424—17) (7—18)

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt

kapható.

Petőfi Sándor — a magyar nép legnépszerübb költője — összes költeményeinek hazai müvészek rajzaival diszitett népkiadása.

Könnyen olvasható csinos s mindenek felett: egészen teljes és szabatosságban valamennyi eddigit felülmuló kiadásban összesen 423 lapon, s egész angol vászon izléses kötésben, a költő arczképén kivül még 30 képpel egy nem vastag, nem nagy alakú s könnyen kezelhető kötetben 2 forintért.

Két forintért a teljes Petőfi!

Két forintért teljes Petőfit, teljesebbet, nemcsak a régi 4 kötetnél, de az ujabb diszkiadásoknál is: ki nem óhajtana magának? ki nélkülözhetne? A kinek az előbbi kiadások birtokában vannak is már — ezt, ha meglátja, nem fogja elmulasztani megszerzését, s a kinek még nincs Petőfije, az sietni fog megszerezni ezt. Most már Petőfi nélkül nem lesz, ne is legyen ház, a hol magyarul olvasni tudnak! Vegye meg minden ember, minden ifjú, minden leány, s a kunyhók költője lelte meg végre útját a kunyhókba is; de lássák meg a paloták is, hogy ezt az egyszerü ruhájú vendéget ők is tisztességgel fogadhatják. (11) (2—*)

Vidékre 2 frt 10 kr. postautalványnyal való beküldésénél bérmentve

Stein János,
könyv és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

Az emberi nem százezerei köszönhetik szép hajukat az egyes-egyedül létező legjobb és legbiztosabb

hajnövesztőszernek.

Nincs már jobb valami

a haj előmozditására mint a világ minden részében oly ismeretes s hiressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfényesebb és legcsodálatosabb sikerrel koronázott és **ő cs. kir. apostoli Felsége I. Ferencz József** Magyarország és Csehország királyа s ausztriai császár stb. által 1865. évi nov. 18-dikán **15,810—1892.** sz. alatt az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve császári királyi kizárólagos szabadalommal kitüntetett **növésének és fentartására,**

Schutzmarke — Schutzmarke — Schutzmarke — Schutzmarke — Schutz.

Reseda-göndöritő-hajkenőcs

melynek szabályszerü használatánál a fejtető legkopaszabb helyei is teljhajzatuakká lesznek, s szürke s vörös hajzat sötétszinüvé válik, csodálatos módon erősiti a hajtalajt, mindennemü korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolit, a haj kihullását rövid idő alatt tökéletesen és mindenkorra meggátolja, s a hajnak természetes fényt ád és **hullámszerüvé** képezi és a legkésőbb **korig megőrzi az öszülestől.**

Rendkivül kellemes illata és pompás kiállitása által azonkivül még fődiszét is képezi a legfinomabb pipere asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasitással (hét nyelven) **1 frt 50 kr.** postán küldve **1 frt 60 kr.**

Ismét eladók illő elengedésben részesülnek.

Gyár és főközponti szállitási raktár nagyban és kicsinyben

POLT KÁROLY

illatszerész és több cs. kir. szab. tulajdonosnál

Bécsben, József város, piaristautcza, **14** szám saját házában, a hova minden irásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése, vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesittetnek.

Főraktár: **Kolozsvártt** egyedül **Wolff János** gyógyszertárában.

NB. Valamint minden kitünő gyártmánynál, ugy már ennél is utánzások és hamisitások kiséretnek meg, s ez okból kéretik mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebbi raktárhoz forduljon s Polt Károly bécsi reseda-göndöritő-kenőcsét világosan megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre. (412—18) (7—20)

IX. évfolyam. **IX. évfolyam.**

„MERCUR"

hiteles sorsolási közlönye,

az osztrák-magyar és a külföldi lutri értékpapirok, kisorsolható állam és magánkötvényeknek, vasuti, gőzhajózási- és iparrészvények és elsőbbségi kötvényeknek, záloglevelek stb.-nek **A bank-, pénz- és vasutügy folyóirata 1879. január 1-vel uj egész éves előfizetést nyitunk a kilenczedik évfolyamra.**

A **„MERCUR"** magyar és német szöveggel 3—4-szer jelenik meg havonkint, szükség esetében még **többször is** és pedig minden jelentékenyebb huzás után; könnyen értheto rövidséggel czélszerü és táblázatos átnézetek el hozza ez a hiteles huzási lajstromokat, valamint a **maradványét** is, vagyis a **kihuzott** és **fel nem vett** nyereményeket s ennélfogva az értékpapitokkal biró közönségnek **nélkülözhetlen közege.**

Előfizetési dij bérmentes házhoz küldés vagy postai szétküldésnél egész évre csak 2 frt.

(514) **A „MERCUR" kiadóhivatala** (4—5)

Budapest, Dorottyautcza 12. Budapest.

Ezennel felhivjuk az előfizetésre s kérjük az érthetően irt lakczim és utolsó posta beküldését. Az összeg beküldése legegyszerübben posta-utalványnyal történhetik.

A Diána-fürdői intézetben

minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben ellátott

porczellán és rézkádos melegfürdők,

ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és betegeknek, azonnal házhoz is vitetnek.

Ugyszintén a jó hatásu **gőzfürdő** számtalan bántalmakban, különféle kitünő meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsi általi szállitásról is van gondoskodva. (19) (1—*)

A mit is ezennel tisztelettel a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállitási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1879. **A Diána-fürdő igazgatósága.**

---

(431) (7—12)

Nehézkórt

(nyavalyatörés) és mindennemü **ideg bajokat** levélileg is gyógyit **dr. Killisch,** különleges orvos Drezdában (Neustadt) **Eddig 11,000**-nél **több kezeltetett sikerrel.**

Vérszegénység és étvágytalanság

gyógyitása Hoff János-féle gyógy- és tápszere által *Hoff János ur, cs. kir. tanácsos, a legtöbb európa. udvar szállitója, az arany kereszt birtokosa, több magas porosz és német rendjelek lovagja, cs. kir udvari-maláta készitményének gyárából Bécsben, Stadt, Graben, Brünnerstrasse 8.*

Liepe, Bussov mellett, jul. 15. 1878. Az Ön malátakivonat egészségi söre kitünő hatással van nőm egészségére, azért is egy hasonmennyiségü küldeményért esedezem. Az étvágy általa gerjesztetik s a kellő táplálék hiánya okozta tagok gyengesége majdnem egészen elenyészett. A vér észrevehetőleg nő ekszik s igy a vérszegénységre nézve is javulás állott be. (Hálanyilatkozatok)

Prien A, tisztartó.

Freienwalde, 1878. Közel 15 éven át gyomor és altestfájdalmakban szenvedtem. Végre orvosom a Hoff János-féle maláta-készitményeit (a maláta-kivonat és a maláta egészségi csokoládé) használatát ajánlotta, a mit én használtam. S üdvemre szolgált, mert jelenleg tökéletesen egészséges vagyok.

Schimming A., Königsstrasse 50.

Weisenfeld. 1878. Az Ön hires malátagyártmányainak (maláta-kivonat, maláta-csokoládé és maláta-melczukorkák) küldöseért esedezem. **Dr. Hachtmann**, gyak. orvos.

Felkérem Önt szivesleljék nekem mielőbb 13 üveg valódi Hoff-féle maláta-kivonat-egészségi sört küldeni; egyuttal kérek 6 doboz concentrált Hoff-féle maláta-kivonatet, 2 csomag Hoff-féle maláta-kávét számomra küldeni. Oly annyira gyenge voltam már, hogy már a halotti szentségekkel is ellátattam. Leányom azonban Hoff-féle concentrált maláta-kivonat, Hoff-féle maláta-kivonat sör, Hoff-féle maláta-czukorkák és Hoff-féle maláta egészségi csokoládét rendelt Önnél, melyeket rendesen használtam s hála Istennek napról-napra jobban érzem magamat, ugy hogy már járkálhatok.

St. Lorenczen, a karinthiai vasut mellett. **Glaser József.**

Kolozsvártt kapható: Gergely Ferencz, Csiki testvérek, Dietrich Sámuel Biró János és Széky Miklós uraknál (447) (8—8)

Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény.— A csomagolás legolcsóbban számittatik.

ELŐFIZETHETNI

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

1879. **DIVER BAZAR.** 1879.

Illustrirte Damen-Zeitung.

A Bazár a legelterjedtebb és a legczélszerübb német női **divatlap,** a legkedveltebb és a legtartalomdúsabb lap e nemben.

25. évfolyam. kitüntetve a bécsi **világkiállitáson** 1876.

A Bazár 1879. Január 1-től **12 szinezett divat képet** és sok szinezett **kézimunka mintát** fog tartalmazni.

Előfizetési ára negyedévre helyben házhoz hordva csak 1 frt 50 kr.

Vidékre bérmentes küldéssel **1 frt 80 kr.**

Évenkint megjelenik:
24 divatlap.
24 szép'rodalmi és vegyes tartalmu lap.
24 melléklet 500 szabás rajzzal.
24 melléklet különféle közlemények és hirdetésekkel.
12 szinezett divatkép és egyéb minták.

Előfizethetni Kolozsvárt csakis Stein János könyv- és zeneműkereskedésében.

Ugyanott kapható

Vörösmarty életrajza.

Irta GYULAI PÁL. Második javitott kiadás Vörösmarty arczképével. Ára 2 forint.

Római régiségtan.

A római irodalomtörténet vázlatával. Bojesen-Hoffa nyomán a gymnásiumok felsőbb osztályai számára és használatára.

Titkolt szerelem.

Regény. Irta Dj. ÁBRÁNYI KORNÉL. 2 kötet. Ára 2 frt 40 kr.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Şcoala - BCU Cluj-Napoca

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.